

De vergeten melodie van de neanderthaler

Neanderthalers – mysteries uit ons verleden! Vaak voor primitief versleten, maar hun hoofden hadden een grotere herseninhoud dan de onze.

Hoeveel neanderthalerbloed stroomt door onze aderen? Wie zal het zeggen. Maar als het er is, beïnvloedt het wellicht de aard van onze dromen...

Men zegt dat de eerste moderne mensen kruisten met andere mensensoorten – ook met neanderthalers – en dat het positieve resultaten had: het versterkte het immuunsysteem. Neanderthalergenen zouden de overlevingskansen hebben vergroot en hebben bijdragen tot het succesverhaal van de moderne mens die uitzwermd naar alle uithoeken van onze planeet en nu zelfs bezig is het heelal te verkennen.

De mysterieuze, robuuste, sterke, magische, ongrijpbare, intelligente neanderthaler! Genoemd naar de eerste vindplaats in Duitsland, in het Neanderdal (steengroeve, 1865), waardoor de rivier de Düssel stroomt.

Uitgestorven.

Vijftigduizend jaar geleden verdwenen uit Azië, dertigduizend jaar geleden verdwenen uit Europa. Wat was daarvan de oorzaak? Er worden verschillende mogelijkheden geopperd.

Voedsel: zij dienden als voedsel voor de moderne mens. Homo sapiens zou op neanderthalers hebben gejaagd met de bedoeling hen op te eten.

Kannibalisme: zij aten elkaar op, om rituele redenen of gedwongen door honger. Dit kan dodelijke ziekten hebben veroorzaakt.

Wapens: Homo sapiens zou hen hebben verdrongen met betere wapens.

Feminisme: vrouwen deden mee aan de jacht en raakten daarbij vaak gewond of werden gedood, waardoor de kans op voortplanting verminderde.

Moderne mensen waren in de meerderheid. Zij verschenen in groten getale in het neanderthaler leefgebied. Dat zorgde voor een ongelijke strijd.

Mix: het is ook mogelijk dat de laatste neanderthalers zich hebben gemengd met de moderne mens...

Er zijn skeletten gevonden van kruisingen tussen de neanderthaler en de cro-magnonmens. Als zij werkelijk een kruising zouden zijn van beide mensentypen, wil dat nog niet zeggen dat zij zelf vruchtbaar waren en ook

voor nakomelingen konden zorgen. De grootte van het neanderthalerbrein overtrof het onze. Ze maakten ongetwijfeld gebruik van taal. Het strottenhoofd van de neanderthaler is identiek aan dat van de moderne mens.

Er wordt beweerd dat neanderthalers rood haar en sproeten hadden.

Ze waren sociaal en zorgden voor zwakkeren, gewonden en misvormden.

Net als de moderne mens maakten ze gebruik van make-up.

Neanderthalers vonden tal van gereedschappen en wapens uit en keken dit niet af van Homo sapiens.

Neanderthalers waren sneller volwassen dan Homo sapiens, ze leefden snel en zouden jong sterven; veertig was een zeer hoge leeftijd. Maar... er zijn aanwijzingen dat sommige neanderthalers beduidend ouder werden!

Al driehonderdduizend jaar geleden gebruikten neanderthalers vuurstenen boortjes. Over kleding is weinig of niets bekend, maar de boortjes zouden gebruikt kunnen zijn voor het werken met dierenhuiden.

Ze waren uitstekende jagers, maar recentelijk bleek dat ze ook granen, vruchten en groenten aten. Dit haalt meteen de theorie onderuit dat ze zouden zijn uitgestorven doordat ze te eenzijdig voedsel aten.

Ze begroeven hun doden en bestrooiden de graven met bloemen.

Ze waren aanzienlijk sterker dan Homo sapiens...

Een ongelooflijke vondst in Slovenië laat ons een deel van een benen fluit zien, die tussen de veertig- en tachtigduizend jaar oud is. De maker is waarschijnlijk een neanderthaler. De gaten in de fluit waren op de juiste afstanden geboord om diverse tonen te verkrijgen. Misschien kwam hij op het idee toen hij de wind hoorde fluiten in een hol of een gebroken bot dat rechtop in de grond stond om een tent van huiden te ondersteunen.

De neanderthalers maakten barre ijs tijden mee en wisten die te overleven. Vuur was daarbij een belangrijke bondgenoot. Ze warmden zich bij de vuren en gebruikten het bij de bereiding van hun voedsel.

Al tweehonderdduizend jaar geleden bewoonde de neanderthaler een enorm gebied dat zich uitstreckte van Engeland tot Irak! Maar terwijl Homo sapiens zich ontpopte als de sterke bandleider, verdween fluitist neanderthaler naar de achtergrond en ten slotte was zijn spel niet langer hoorbaar.

Dit boek gaat over neanderthalerdromen, die specialer, spectaculairder en interessanter zijn dan de onze! Hun fluiten zwijgen, de tonen zijn vervaagd, de neanderthalers zijn als een vergeten melodie...

Proloog

Die dag sloeg de dood verschillende malen toe tussen de door sneeuw bedekte kalksteenrotsen. Een sneeuwstorm benam het zicht aan een cro-magnonman, die zich zwaar steunend op zijn speer in evenwicht probeerde te houden toen hij bleef staan om even te rusten. Van top tot teen gehuld in bont en leer, zag hij eruit als een gehavende hollenbeer. Hij loerde door de smalle spleet tussen zijn muts en de opstaande rand van zijn lange mantel. Alles wat hij zag was een bewegende muur van sneeuw.

Dan, heel even, hielden de weergoden hun adem in.

De man staarde verrast en ongeloofig in de wilde ogen van een groot hert. Het dier, al even geschrokken, wilde achteruitdeinzen maar kon niet wegkomen: de linker voorpoot zat, onzichtbaar onder de sneeuwlaag, vast in een smalle rotsspleet. De neusgaten sperden zich open. Een paniekerige ademstoot kristalliseerde in de vrieskou. Dan zakte de kop omlaag en zwaaide het enorme, scherpgepunte gewei heen en weer.

Man en dier verdwenen uit elkaars gezichtsveld toen de weergoden weer begonnen te blazen en de muur van sneeuw herstelden. De cro-magnonman, een ervaren jager, was met grote sprongen achter het hert gekomen. Het dier trapte met de achterpoten. Een luide brul klonk toen het hert zich trachtte om te draaien en daarbij de klemgeraakte poot brak.

Een stoot van de speer in de nek, vlak onder de kaak.

De cro-magnon doodde het dier en dronk van het warme bloed. Toen moest hij zijn prooi achterlaten en loste op in het wit. Hij ervaarde de ijzige kou op een aangename manier – hij had zich deze morgen teruggetrokken in een grot, waar hij had gegeten van een mengsel van paddenstoelen en plantenextracten. Nu moest hij snel terug naar zijn stam om hulp te halen. Er waren vijf of zes sterke mannen nodig om het hert te villen en in stukken te snijden met scherpe stenen messen. Het doden van het dier had een adrenalinestroom op gang gebracht die de hallucinerende werking van het mengsel had versterkt. Hij verkeerde in een staat van euforie en rende, de storm in zijn rug, zo hard als hij kon.

Niet veel later stuitte een groep neanderthalers op het dode hert. Ze begrepen wat er was gebeurd en wisten dat de cro-magnon snel zou terugke-

ren met stamgenoten. Gebruikmakend van hun messen stilden ze hun enorme honger met grote brokken vlees. De groep trok verder. Twee sterke mannen bleven achter en hakten de botten door. Ze wilden zo veel van het hert meenemen als ze konden dragen. Met hun enorme kracht rukten ze de pezen van het dier uit elkaar. Er stond een grimmige uitdrukking op hun bijna kinloze gezichten.

De storm...